

ת"פ 25827/07/22 - מדינת ישראל נגד אמיר גרין, בא כוחו

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 25827-07-22 מדינת ישראל נ' גרין

לפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות מע"מ חיפה

נגד

הנאשם

אמיר גרין

ע"י בא כוחו עו"ד יאיר נדשי מטעם הסניגוריה
הציבורית

גזר דין

כתב האישום:

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, ב- 18 עבירות לפי סעיף 117 (ב) (1) לחוק מע"מ, התשל"ו - 1975.

לפי עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם, הוא סקיפר/רב חובל, ובתור שכזה הינו "עוסק מורשה", כהגדרת סעיף 1 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 החל מ-12/2016.

בכל התקופה הרלוונטית לכתב האישום הנאשם היה חייב להגיש למנהל המאשימה דוחות תקופתיים במועד ובדרך שנקבעו בחוק ובתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976.

בביקורת חשבונות שנערכה על ידי המאשימה אצל הנאשם נמצא כי בתקופה בין חודשים 12/16 לבין 12/19, ביצע הנאשם עסקאות והוציא חשבוניות מס בגין עסקאות אלה.

ב-18 מהדיווחים התקופתיים שהגיש למנהל מס ערך מוסף בתקופה הרלוונטית, לא כלל הנאשם את מלוא עסקאותיו, וזאת במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס הנוגע בעסקאות אלה.

סה"כ לא דיווח הנאשם על עסקאות בסך 824,489 ₪, אשר סכום המס הנובע מהן הינו 140,163 ₪.

בעשותו כאמור, מסר הנאשם 18 דוחות תקופתיים הכוללים ידיעות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס.

ראיות לעונש:

הצדדים לא הגישו ראיות לעונש.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה הפנתה להיקף העבירות, תדירותן ותכיפותן, וכן על כוונת הנאשם העולה ממכלול הנסיבות בדבר אי דיווח במטרה להשתמט מתשלום מס, כך שהעלים הכנסות בסך של כ-800,000 ₪, שהמס הנובע מהן הינו מעל 140,000 ₪.

עוד הדגישה, כי הנאשם לא הסיר את המחדל מאז בוצע, וחרף הדחיות הרבות שבית המשפט נתן לו עד היום, ונכון להיום החוב הכולל מגיע לסכום של 250,000 ₪ (קרן חוב פלילי בלבד).

ב"כ המאשימה טענה כי המתחם הראוי בעניינו של הנאשם נע בין חצי שנה לשנה, מאסר על תנאי בין 7 ל-12 חודשים וקנס שהינו בין 5 ל-10 אחוזים מגובה המחדל, וביקשה שבית המשפט יטיל על הנאשם 7 חודשי מאסר שניתן לרצותן בעבודות שירות לצד מאסר מותנה קנס ראוי והתחייבות.

ב"כ הנאשם טען כי לאור תיקון 113 לחוק העונשין, חומרת העבירה אינה האינדיקציה העיקרית לעונש שיש לגזור על הנאשם, והדגש הוא על נסיבות ביצוע העבירה. לעמדתו, אין צורך לתת דגש כלל לשיקולי הרתעה והשיקולים הצריכים לעניין, הם היקף העבירות מבחינת ההכנסות, ובענייננו מדובר בסכום מס קטן יחסית. עוד הפנה להודאתו המידית של הנאשם והחיסכון בזמן שיפוטי, לחרטתו הכנה, לחלוף הזמן מאז ביצוען של העבירות. בנוסף הדגיש, כי הנאשם ומשפחתו נאלצו לעקור ממקום מושבם בדרום, לעבור ליישוב שלומי בצפון, ומשם עקרו שוב בשל המלחמה.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם סיפר מדוע לא הגיש את הדיווחים לשלטונות המס, סיפר כי היה לו סכסוך עם מקום העבודה שלו ונאלץ להגיע לערכאות בשל כך.

לדבריו, המעסיק היה חייב לו כספים, הוא פנה למע"מ, ביקש את סבלנותם, כך שימתינו שהוא יזכה בתביעה כנגד המעביד ואז יעביר להם את הכסף שהוא חייב להם. כמו כן, פירט את נסיבותיו האישיות בשל העקירה ממקום מגוריו.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

חומרתן של עבירות מס, טמונה בכך שהן פוגעות בכלכלה ובקופה הציבורית (רע"פ 3203/22 עפאנה נ' מדינת ישראל (2022)) תוך פגיעה בערך השוויון בנטל המיסים בין אזרחי המדינה (רע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (2018)).

מעשיו של הנאשם, פגעו בשוויון בנטל המס, שעה שלא דיווח למנהל מע"מ על מלוא העסקאות שהיו לו באותן תקופות, בכך רואים אותו כמי שמשמט מתשלום המס, ונוכח המחדל וסכום המס המגיע למדינה, מדובר בפגיעה בערכים חברתיים במידה בינונית.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מדיניות הענישה בעבירות מסוג זה, מבכרת את שיקולי ההרתעה והתחשבות באינטרס הציבורי על פני שיקולי שיקום, כאשר נקודת המוצא בעבירות מעין אלו היא עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה (רע"פ 5052/21 **בן שלמה נ' מדינת ישראל**, שם בפסקה 9 (2021); רע"פ 7964/13 **רובינטשין נ' מדינת ישראל** (2013); רע"פ 3385/13 **דימטשטין נ' מדינת ישראל** (2013); רע"פ 9415/10 **סולימאני נ' מדינת ישראל**; ע"פ (נצרת) 21693-12-10 **אבו סלאח נ' מדינת ישראל** (2011)).

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין):

במשך 3 שנים מדצמבר 2016 עד דצמבר 2019, נמנע הנאשם לדווח על מלוא העסקאות שהיו לו באותה תקופה, מדובר ב-18 דוחות תקופתיים, וזאת במטרה להשתמט מתשלום המס כעולה מהודאת הנאשם בעובדות כתב האישום (ראו סעיף 5 לעובדות כתב האישום).

כתוצאה ממעשים אלה, השתמט הנאשם מדיווח על הכנסה בהיקף של 825,000 ₪, כשהמס המגיע ממנו הגיע לסך של מעל 140,000 ₪ (קרן מס לצורך פלילי בלבד).

יצוין, כי בית המשפט דחה מספר פעמים את הדיונים, על מנת לאפשר לנאשם לממש את הבטחותיו לסלק את המחדל, והוא לא עשה כן.

נכון להיום, החוב הכולל של הנאשם מגיע לסכום של כ-250,000 ₪, לצורך פלילי בלבד (חוב פלילי בלבד), והתיק של הנאשם עדיין נחשב תיק פעיל במע"מ, והוא ממשיך להגיש את הדוחות בשיעור אפס.

בהקשר זה נפסק ברע"פ 5557/09 **שוסטרמן נ' מדינת ישראל**, כדלקמן:

"בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות, ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן, לפרט ולציבור כאחד ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה [הפניה לפסיקה - ש.ב.] נטיית בתי המשפט, ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העברין מטרתה להפחית את חומרת המעשים בדיעבד, בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית, שנוצר עקב העבירות, נרפא. ברי, כי ככל שחסר זה בקופה הציבורית נותר, אף אם מסיבה זו או אחרת, אין עוד אפשרות לגבות אותו מעובר העבירה במישור האזרחי, לא ניתן לראות בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך משום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה".

ברע"פ 7773/16 **חננאל נ' מדינת ישראל** (2016) נאמר בהקשר זה:

"אציין, בהקשר זה, כי צדק בית משפט השלום בקביעתו, כי אי הסרת המחדל מצדו של המבקש, יש לשקול כשיקול רלוונטי לחומרה, ואין לקבל את הטעון כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך, שאין ביכולתו של המבקש להסיר את מחדלו".

הנה כי כן, לפי הפסיקה, אי הסרת המחדל היא נסיבה חשובה לחומרה במסגרת שיקולי הענישה.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

מתחם העונש ההולם בנסיבות אלה, נע בין 6 חודשי מאסר ל-12 חודשי מאסר, מאסר על תנאי מרתיע וקנס שנע בין 5 ל-10 אחוזים מגובה המחדל, לצד התחייבות בגובה כפל הקנס.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

הנאשם נעדר עבר פלילי, לדבריו הסתבך בעבירות הללו עקב סכסוך עם המעסיק שלא שילם לו לטענתו, דבר שהוביל אותו למצוקה כלכלית, ומכאן ועד אי תשלום חובותיו לרשויות המס, המרחק היה קצר.

הנאשם הודה וחסך מזמנו של בית המשפט. עם זאת, המחדל לא הוסר והחוב גבוה.

חלף זמן משמעותי מאז ביצוע העבירות.

עוד יש להתחשב, בנסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר נאלץ לעקור ממקום מושבו בדרום, עבר ליישוב שלומי, על גבול הצפון, באוגוסט האחרון לפני תחילת המלחמה, ולדאבון הלב, עקב המלחמה, נאלץ לעקור גם משם.

מדובר בנאשם שהוא אב ל-7 ילדים, אשר ניהל חיים נורמטיביים, העובד כשכיר למחייתו.

העונש המתאים (סעיף 40יד (2) לחוק העונשין):

הנאשם הורשע ב-18 עבירות לפי סעיף 117 (ב) (1) לחוק מע"מ.

מדובר ב-18 דוחות תקופתיים הכוללים ידיעות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס.

העבירות התפרסו על פני 3 שנים ואופיינו בתדירות ושיטתיות.

הנאשם לא הסיר את המחדל, אף לא בחלקו, למרות הבטחותיו לעשות כן (ראו למשל התחייבותו בעמ' 14, שורה 15, ודברי בא כוחו ברוח התחייבות זו בשורות 18 - 19, פרוטוקול מיום 13/9/23), דבר המוסיף נסיבה לחומרה, לפי הפסיקה.

אשר לנסיבות האישיות, הן נלקחו בחשבון, אך נפסק לא אחת, בעבירות מס, כי יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני האינטרס הפרטני של הנאשם (ראו למשל דברי כב' השופט אלרון ברע"פ 8038/22).

לכן, בנסיבות כוללות אלה, יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, אך נוכח הנסיבות לקולה, לא נמצא לנכון להטיל עליו מאסר ממשי, אלא מאסר שירוצה בעבודות שירות.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות בבית חולים "כרמל" בחיפה.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 5/2/24 שעה 08:00 ביחידת ברקאי, שלוחת צפון, במתחם כלא מגידו.

מובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה, וכי כל חריגה ו/או אי הישמעות להוראות הממונה, עלולה להביא להפקעת הצו והוא ירצה את המאסר בכליאה ממשית.

8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו, את העבירות בהן הורשע בתיק זה.

קנס בסך 10,000 ₪ או 80 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1/3/24 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן. פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפירעון מידי ויפעיל את צו המאסר שלצדו.

התחייבות כספית בסך של 20,000 ₪ להימנע במשך 3 שנים מהיום מביצוע העבירות בהן הורשע בתיק זה.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"א שבט תשפ"ד, 31 ינואר 2024, במעמד הצדדים.

/